

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2002

Creatief- Sociaal- Groen



Inleiding: Westerveld, nationaal landschap

Westerveld is een vitale plattelandsgemeente tussen de streekcentra Meppel, Hoogeveen en Steenwijk. Voor de sociaal-economische ontwikkeling van het gebied zijn de autowegen van Leeuwarden naar Zwolle (A32) en van Duitsland via Hoogeveen en Zwolle naar Amsterdam (A28) van groot belang. In de gemeente zelf zijn de provinciale wegen langs de Drentse Hoofdvaart, van Steenwijk naar Spier en van Havelte naar Noordwolde belangrijk. De vier hoofddorpen Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder zijn praktisch gelijkwaardig aan elkaar. Daarnaast liggen er verspreid door het gebied diverse kleinere kernen.

Westerveld biedt een goed woon- en werkklimaat. De afwisseling van bossen, natuurgebieden en waardevolle cultuurlandschappen bepaalt de beleving van bewoners en bezoekers. De groene verbindingen tussen de natuurgebieden zijn vanuit ecologisch oogpunt van belang. Voor boeren en recreatie-ondernemers heeft het landschap ook economische betekenis.

Recreatie en toerisme spelen naast landbouw een steeds grotere rol. Het midden- en kleinbedrijf levert een groeiende bijdrage aan de werkgelegenheid. Dat is van belang omdat de werkgelegenheid in de landbouw verder zal afnemen.

Er zijn voldoende aanwijzingen dat er in Westerveld volop ontwikkelingsmogelijkheden zijn. Die ontwikkeling moet worden gestuurd. Uitgangspunt is ontwikkeling met behoud en versterking van de **kwaliteiten** van de natuurlijke landschappelijke omgeving. De boomteelt in Frederiksoord en de al langer bestaande ecologische landbouwbedrijven zijn daar voorbeelden van. Nationale Parken en natuurontwikkeling kunnen eveneens een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid en daarmee aan de leefbaarheid van de gemeente.

Westerveld heeft een overheid nodig die nieuwe ontwikkelingen initieert, stimuleert en coördineert. Daarbij is een goede communicatie met de bevolking in alle **openheid** van groot belang. Volgens Progressief Westerveld zou het centrale thema daarbij de komende jaren moeten zijn:

Plattelandsontwikkeling met een duurzaam karakter

Om dit beleid mede vorm te geven zijn wij er voorstander van om op een interactieve wijze invulling te geven aan het Nationaal Landschap Westerveld. Het is onze overtuiging dat op deze wijze een positieve bijdrage kan worden geleverd aan een toekomstgerichte ontwikkeling van deze gemeente. De totale gemeente kan hiervan profiteren omdat door een gebiedsgerichte aanpak van landbouw, recreatie, natuur, cultuur en werkgelegenheid er sprake kan zijn van vele win-win-situaties. Dit verkiezingsprogramma geeft richtlijnen voor ons handelen in de komende raadsperiode van 2002 tot 2006.

1. Bestuur en organisatie

De herindeling heeft nog niet gebracht wat velen er van verwachtten: versterking van lokale bestuurskracht en professionalisering. Reden te meer om deze uitgangspunten de komende bestuursperiode hoog op de agenda te plaatsen. In 2002 wordt de Gemeentewet gewijzigd. Dualisering en interactieve beleidsvorming zijn hierbij de sleutelwoorden. Het college gaat besturen en de raad maakt, op enige afstand, het beleid en controleert de uitvoering ervan. De raad zal zich dus meer met de politieke hoofdlijnen moeten bezighouden: ontwikkeling van beleidsvisies en de vertaling naar (meer)jarenbeleidsplannen en verordeningen.

Interactieve beleidsvorming houdt in dat burgers meer dan tot nu toe betrokken worden bij de ontwikkeling van beleid. Daarvoor zijn tal van instrumenten beschikbaar: burgers in een zeer vroegtijdig stadium betrekken bij planontwikkeling (bijvoorbeeld bij het opstellen van een programma van eisen), referendum, procedures voor behandeling van initiatieven van burgers, communicatieinstrumenten voor burgers en politiek. De nieuwe gemeentewet kan een impuls geven aan de versterking van het lokale bestuur. Westerveld moet die mogelijkheid met beide handen aangrijpen en niet terugdeinzen voor experimenten om het bestuur dichter bij de burgers te brengen.

College en raad zullen nog moeten leren om te gaan met de vernieuwing van de lokale democratie. Externe steun daarbij gedurende de gehele raadsperiode achten wij zeer gewenst.

De recente reorganisatie van het ambtelijk apparaat heeft een nieuw fundament gelegd voor de gemeentelijke organisatie. Ook voor het apparaat liggen er interessante mogelijkheden: de nieuwe gemeentewet, informatisering en digitalisering, landelijke steun voor verbetering van de dienstverlening. Met oog voor de realiteit dienen college en management, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, leiding te geven aan de cultuuromslag die nodig is om van Westerveld een moderne en vitale gemeente te maken.

Algemeen

1.1. Op basis van een bestuursprogramma draagt de beoogde coalitie wethouders voor. Dat kunnen ook bestuurders zijn die niet in de raad zijn gekozen maar, naar het oordeel van de coalitiepartijen, wel affiniteit hebben met de doelen in het bestuursprogramma en in staat lijken daar op daadkrachtige wijze uitvoering aan te geven.

1.2. De burgemeester brengt jaarlijks verslag uit van zijn werkzaamheden. Dit jaarverslag is onderwerp van gesprek in de raad. Interactieve beleidsvorming

Interactieve beleidsvorming

1.3 Bij beleidsontwikkeling is interactie met burgers die het betreft uitgangspunt. Afhankelijk van het soort plan zal dit nader worden ingevuld met instrumenten.

1.4 In het bestuursprogramma wordt een aantal dossiers aangewezen die de raad met behulp van interactieve beleidsvorming zal aanpakken. In de jaarlijkse begroting wordt de wijze waarop nader gepreciseerd.

1.5 Elk te ontwikkelen beleidsplan wordt voorzien van een paragraaf interactieve beleidsvorming (de interactief toets).

1.6. De gemeente ontwikkelt een procedure voor initiatiefvoorstellen vanuit de burgerij

1.7. De gemeente gaat het instrument referendum actief inzetten.

1.8. De gemeente Westerveld stelt in de volgende raadsperiode een verordening interactieve beleidsvorming (inclusief het referendum) vast.

1.9. Een jaarlijks steekproefonderzoek geeft informatie over de waardering van de bevolking voor beleid en dienstverlening van de gemeente en kan belangrijke aanwijzingen opleveren voor de beleidsontwikkeling.

1.10. Interactieve beleidsvorming betekent ook dat college en de raad zich laten ondersteunen door burgeradviescommissies voor welzijn, milieu, jongeren, sport, seniorenaangelegenheden en dergelijke. Deze commissies kunnen gebruik maken van gemeentelijke budgetten en ambtelijke ondersteuning.

1.11. In navolging van de adviezen van de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie (commissie Wallage) streeft ook de overheid in Westerveld naar maximale openbaarheid van alle gemeentelijke informatie waarbij de uitzonderingen zoals geformuleerd in de Wet Openbaarheid Bestuur de grens vormen.

1.12. De besluitenlijsten van B&W zijn openbaar en worden gratis ter beschikking gesteld - ook digitaal - aan de pers en tegen onkostenvergoeding aan geïnteresseerden. Bij procedures waarbij het publiek in staat wordt gesteld mee te denken, zijn alle relevante stukken in principe gratis of tegen kostprijs verkrijgbaar dan wel beschikbaar via internet.

Organisatie van de Raad

1.13. De raad stelt een onafhankelijke (part-time) raadsgriffier aan. De raadsgriffier ziet toe op de verslaglegging van raads- en commissievergaderingen, houdt een lijst bij van raadsbesluiten en bestuurlijke toezeggingen, organiseert activiteiten van de raad (zoals raadsconferenties) en ondersteunt de raad en individuele raadsleden. De raadsgriffier wordt aangestuurd door de raad.

1.14. Raadsleden hebben toegang tot alle informatie die zij voor de uitvoering van hun taak nodig hebben. De aan te stellen raadsgriffier kan hen hierbij, indien nodig, ondersteunen.

1.15. Elke fractie krijgt de beschikking over een aantal uren ambtelijke ondersteuning voor het uitwerken en doorrekenen van plannen. Daarnaast krijgt iedere fractie een budget voor het inhuren van externe deskundigheid.

1.16. De fracties kunnen zich in de commissies laten vertegenwoordigen door te benoemen steunfractieleden.

1.17. De raad zal, conform de Gemeentewet, beschikken over een onafhankelijke rekenkamer die de beleidsvoortgang en de resultaten van de uitvoering van het beleid meet en rapporteert aan de raad. De rekenkamer wordt aangestuurd door de raad.

1.18. Ten behoeve van de meningsvorming van raadsleden zullen de raad en/of commissies van de raad regelmatig thema-avonden,

hoorzittingen, raadsconferenties en workshops organiseren rond thema's die nog in een beleidsontwikkelingsfase verkeren.

Gemeentehuis en gemeentelijke diensten

1.19. Dieverbrug is en blijft voor ons de ideale locatie voor een nieuw gemeentehuis in Westerveld. Goed overleg aan de hand van een klinkende planologische onderbouwing zal ook de provincie moeten overtuigen van de mogelijkheden van deze centraal gelegen en goed ontsloten vestigingsplaats.

1.20. Het nieuwe gemeentehuis moet een goede, moderne en plezierige werkplek worden voor de ambtenaren en optimaal toegankelijk zijn voor het publiek. Een combinatie met andere functies - bijvoorbeeld: horeca, repro, kinderopvang - sluiten we niet uit. De kosten van nieuwbouw kunnen worden beheerst door afspraken met de bouwer over gebruiksklare oplevering. Duurzaam en aanpasbaar bouwen zijn uitgangspunten.

1.21. Steeds meer overheidsdiensten zullen in de toekomst beschikbaar komen via de moderne informatie- en communicatietechnologie. Juist voor plattelandsgemeenten biedt de digitale revolutie goede mogelijkheden om toegankelijkheid en beschikbaarheid van de dienstverlening te vergroten. Uiteraard dient er aandacht te zijn voor publieksgroepen die geen toegang hebben tot de nieuwe technologie, maar dat is geen argument om de achterstand op de elektronische snelweg niet heel snel in te lopen.

1.22. De gemeentelijke diensten zijn centraal georganiseerd, maar kunnen vanuit verschillende locaties opereren. Twee depots van gemeentewerken in Havelte en Dieverbrug, geopend op voor het publiek passende tijden, blijven minimaal noodzakelijk.

1.23. De gemeentesecretaris en het managementteam zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie, het politieke bestuur is verantwoordelijk voor het uitzetten van de beleidlijnen, het maken van keuzes en het vaststellen van prioriteiten.

Diversen

1.24. De gemeente stelt voor raadsleden, wethouders, burgemeester en ambtenaren een gedragscode op met duidelijke regels ter voorkoming en bestrijding van corruptie, fraude en chantage en ter regulering van het aannemen van geschenken.

1.25. De gemeente gaat zich actief bezig houden met benchmarking (vergelijken met andere gemeenten) als het gaat om de producten (prestaties) en diensten, zowel wat betreft de kosten als de kwaliteit. Wij stellen voor te beginnen met producten/diensten waarmee de burger veel te maken heeft: rijbewijs, uittreksel, bouwvergunning en het ophalen van huisvuil.

1.26. De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldfunctie voor burgers, organisaties en bedrijven. Bewust van die verantwoordelijkheid kiest de gemeente in zijn inkoopbeleid zoveel mogelijk voor ecologisch en sociaal verantwoorde producten.

1.27. De gemeente richt een platform op voor internationaal beleid waarin burgers - ook allochtone burgers - en hun politieke vertegenwoordigers deelnemen. Een van de taken van dit platform is voorstellen te doen voor huidige en toekomstige relaties van Westerveld met buitenlandse gemeenten of projecten.

2. Openbare orde en veiligheid

Het thema veiligheid is de afgelopen tijd met stip gestegen op de bestuurlijke agenda: van nationale rampen tot internationaal terrorisme, van zinloos geweld tot grote criminaliteit. Het heeft terecht geleid tot een grotere alertheid van de overheid op potentieel onveilige situaties en handhaving van wet- en regelgeving. Veiligheid en handhaving zijn thema's die een blijvende plaats verdienen op de beleidsagenda. Toch past ook een relativering. Strenge maatregelen kunnen ook een idee van schijnveiligheid creëren of zelfs bijdragen aan gevoelens van onveiligheid. Onbekendheid, onbegrip, snelle veranderingen in de leefomgeving, gebrekkige omgangsvormen: het zijn allemaal elementen die gevoelens kunnen oproepen van onzekerheid, gebrek aan zelfvertrouwen en onveiligheid. De lokale overheid moet zoeken naar een verstandige balans tussen heldere regelgeving, handhaving en regelmatige evaluatie van die regelgeving én maatregelen in de directe leefomgeving. Een sociaal vitale samenleving zonder grote ongelijkheden en tegenstellingen waarin de burgers bondgenoten zijn van de overheid als het gaat om de handhaving van regels blijft het belangrijkste wapen.

2.1. De gemeente bevordert een grotere betrokkenheid van bewoners bij hun eigen leefomgeving en streeft naar een inrichting en beheer van de openbare ruimte die onveiligheid, vandalisme en criminaliteit tegengaan.

2.2. De paraatheid van de politie dient zodanig te zijn dat de politie er ook werkelijk is op de momenten dat dit nodig is. Agenten met een gebiedsgebonden functie (dorpsagenten) kunnen een bijdrage leveren aan de zichtbaarheid van de politie ('blauw op straat').

2.3. Geweld achter de voordeur is ook een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. De gemeente bevordert vroegtijdige signalering door samenwerking tussen scholen, hulpverlening, zorg en politie te stimuleren.

2.4. De gemeente is verantwoordelijk voor de in stand houding van een op zijn taken toegerust brandweerkorps. Een goede samenwerking met andere korpsen en hulpdiensten is noodzakelijk. Vergunningverlening en handhaving krijgen de komende jaren extra aandacht van de brandweer.

2.5. De gemeente zorgt dat het ambulancevervoer voldoende ruimte krijgt voor wachtplaatsen op strategische punten in het gebied.

2.6. De gemeente heeft altijd een actueel en goedgekeurd rampenplan gereed. Er wordt regelmatig geoefend om te beoordelen of het plan nog adequaat is. Optimale communicatie is hierbij een van de belangrijkste aandachtspunten.

2.7. Handhaving van regelgeving en vergunningen op het gebied van de veiligheid is alleen effectief als het onderdeel is van een totaalbeleid op handhaving van bestaande wet- en regelgeving, dus ook de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en milieu. Een handhavingsprogramma waarin prioriteiten zijn benoemd en dat regelmatig wordt geëvalueerd en geactualiseerd, kan hiervoor een effectief middel zijn.

3. Verkeer, vervoer en beheer openbare ruimte

Het openbaar vervoersbeleid is opgedragen aan de provincie, die daarvoor overlegt met gemeenten en vervoersbedrijven. Goed overleg met de provincie is daarom noodzakelijk. Het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan wordt tijdig geëvalueerd en geactualiseerd. Bij de planning van ruimtelijke ontwikkelingen is bereikbaarheid met het openbaar vervoer een belangrijk uitgangspunt. Terugdringen van de negatieve aspecten van het autogebruik is een belangrijk beleidsdoel. Onmisbaar onderdeel van het beleid is gedragbeïnvloeding door voorlichting, training en handhaving. Bescherming van kwetsbare weggebruikers zoals -jonge en oudere- voetgangers en fietsers, moet voorop staan bij inrichting en onderhoud van wegen.

Vervoer

3.1. Speerpunt van beleid is om in het kader van het Nationaal Landschap en de aanwezige Nationale Parken in Dieverbrug een natuurtransferium te ontwikkelen. Van een dergelijke ontwikkeling zou het gehele openbaar vervoer in Westerveld kunnen profiteren.

3.2. Een aantal gebieden in Westerveld is verstoken van goed openbaar vervoer. Het is gewenst om ook in deze gebieden - bijvoorbeeld Wapserveen en Vledderveen - te gaan werken aan een systeem van collectief vraagafhankelijke vervoer

3.3. Er moet voldoende aandacht zijn voor de bereikbaarheid van haltes, goede informatie en comfort, zoals plaveisel,abri's en fietsenstalling.

3.4. Naar voorbeeld van het provinciaal wegennet in onze gemeente wordt er gewerkt aan een systeem waarbij het niet standaard is dat er 80 km per uur mag worden gereden. Een gedifferentieerde aanpak waarbij op sommige trajecten 30 en 60 km mag worden gereden, wordt met grote prioriteit uitgevoerd. Soms zal het nodig zijn om de grens van bebouwde kommen uit te breiden of in andere gevallen te vestigen.

Verkeer

3.5 Een zorgvuldig parkeerbeleid geeft langparkeerders ruimte buiten de hoofdstraten of aan de rand van de kernen.

3.6. Instelling van 30-kilometer-zones in de kernen is in het kader van de verkeersveiligheid van groot belang. Vrijliggende fietspaden en fietsstroken tussen de woon- en werkgebieden inclusief scholen zijn een basisvoorziening. Een net van veilige en ook toeristisch aantrekkelijke fietspaden is belangrijk.

Openbare ruimte

3.7. Er komt een groen beheerplan voor alle gemeentelijke groene elementen zoals bermen, wegbepantingen, monumentale bomen en groenvoorzieningen in woonwijken. Uitgangspunt daarbij is ecologisch verantwoord beheer.

3.8. Beheerovereenkomsten en aanleg landschappelijke elementen in samenspraak met boeren en natuurterreinbeheerders worden maximaal benut. De Regeling Onderhoudsovereenkomst Landschapselementen, ROL, is daarbij van belang.

3.9. Bij het afgeven van kapvergunningen wordt in principe herplantingsplicht opgelegd. Ook voor het beheer van (nieuwe)

houtopstanden stelt de gemeente regels vast.

3.10. Er komt een plan voor ecologisch bermbeheer, waarbij per berm een specifiek maaregime wordt vastgesteld. Maaisel wordt afgevoerd. Voor de verkeersveiligheid kan de eerste meter berm vaker worden gemaaid.

3.11. Zandwegen in bos- en natuurgebieden worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer behoudens voor aanwonenden en houders van een invalidenparkeerkaart.

3.12. Er zijn enkele verharde wegen met een beperkte functie die kunnen worden veranderd in zandwegen.

4. Economische zaken

Burgers verwachten van de gemeente een bijdrage aan een optimale werkgelegenheidssituatie. Het ontwikkelen van een gemeentelijk beleid inzake economie en werkgelegenheid is daarvoor een instrument. Er is steeds behoefte aan nieuwe, creatieve ideeën voor projecten en activiteiten die de werkgelegenheid bevorderen of de economische structuur versterken. Een stimulerende houding van de gemeentelijke overheid inzake ICT-ontwikkelingen, met name voor snelle infrastructuur (glasvezelkabel, ADSL), achten wij van groot belang. Samenwerking met organisaties en bedrijven (Astron) biedt wellicht extra mogelijkheden. De gemeente kan gunstige voorwaarden scheppen en optreden als (mede)initiatiefnemer. Ook initiatieven in de zorg verdienen extra aandacht. De Ondernemerskoepel Westerveld is voor de gemeente een belangrijke gesprekspartner vanuit het bedrijfsleven. Over economische aangelegenheden raadpleegt de gemeente echter ook andere partijen.

Recente (inter)nationale ontwikkelingen binnen de landbouw als BSE en MKZ nopen tot heroriëntatie binnen deze sector, ook in Westerveld. De ontwikkeling van 'Westerveld, nationaal landschap' biedt kansen. De landbouw in Westerveld zal meer dan tot nu toe moeten inspelen op te ontwikkelen natuur- en landschapsrecreatie. Ook het verwerken en vermarkten van streekeigen producten biedt kansen. Het economisch en werkgelegenheidsbeleid moet bijdragen aan de leefbaarheid, aansluiting zoeken bij het landelijk karakter van de gemeente (Westerveld, nationaal landschap) en uitgaan van de grenzen aan de draagkracht van ons milieu.

Economische beleid

4.1. De gemeente stelt een werkgroep economische zaken in onder leiding van de bedrijfscontactfunctionaris.

4.2. De bedrijfscontactfunctionaris is het aanspreekpunt voor ondernemers voor alle zaken waarvoor zij de gemeente nodig hebben (het 'bedrijvenloket'). Op termijn neemt de gemeente ook deel aan het Bedrijvenloket Drenthe.

4.3. De gemeente stimuleert bedrijven en organisaties om samen te werken bij het creëren van nieuwe projecten. Enkele concrete ideeën zijn:

- een passantenhaven in Dieverbrug gecombineerd met andere voorzieningen en woningbouw; kortom een breder plan dan onlangs op haalbaarheid is getoetst.

- een hoogwaardige opleidingsvoorziening in samenwerking met de Sterrenwacht (Astron).
- een paardencentrum, aansluitend bij reeds bestaande bedrijven, met activiteiten als fokkerij, gezondheidsdienst, men- en dressuurtrainingen, smidse met leerlingstelsel, stalling en arrangementen in de toeristisch-recreatieve sfeer.
- een uitgebreid milieu- en kringloopcentrum op het nieuwe bedrijventerrein in Dieverbrug.
- de bouw van het nieuwe gemeentehuis kan kansen creëren voor kleinere bedrijven in de dienstverlenende sfeer (repro, horeca, automatisering).
- zorgboerderijen.
- arrangementen in het kader van 'Westerveld, nationaal landschap'.

4.4. De planvorming voor het nieuwe bedrijventerrein in Dieverbrug wordt zo snel mogelijk opnieuw opgestart. In de voorschriften bij het bestemmingsplan wordt dit keer nadrukkelijk aandacht besteed aan het regionale karakter van het bedrijventerrein en aan de inrichting en inpassing in het landschap: veel ruimte voor groen, verweving met natuurwaarden, aandacht voor een goede waterbeheersing, brede houtsingels die een corridor kunnen vormen voor flora en fauna en een aangepaste nok- en goothoogte voor de bedrijfspanden aan de randen van het terrein.

4.5. De gemeente neemt zo spoedig mogelijk het initiatief tot een beperkte uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein aan de Oeveraseweg in Havelte in westelijke richting en wacht daarvoor de goedkeuring van het bestemmingsplan bedrijventerrein Dieverbrug niet af. Uitgangspunt is een door aankleding van het terrein en vormgeving van de gebouwen kwalitatief hoogwaardig bedrijventerrein voor het lokale midden- en kleinbedrijf, waarbij een combinatie van wonen en werken mogelijk is. Verdere uitbreiding van het terrein richting de Oude Vaart is niet bespreekbaar.

4.6. Verplaatsing van hinderlijke bedrijven uit de kernen naar de bedrijventerreinen is wenselijk.

4.7. Handhaving en waar mogelijk uitbreiding van winkelvoorzieningen is zowel voor de werkgelegenheid als de leefbaarheid van de kernen van groot belang. Grootschalige winkelvoorzieningen in de kernen worden vermeden, wel kan medewerking worden verleend aan gezamenlijke huisvesting van winkels of combinaties van branches in primaire en secundaire levensbehoeften.

4.8. Startende winkels en ambachtelijke bedrijven kunnen zo nodig een beroep doen op de gemeente voor ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van huur- of kredietgarantie, mits dit niet leidt tot concurrentievervalsing. De levensvatbaarheid moet zijn aangetoond in een bedrijfsplan.

4.9. Professionele kinderopvang wordt gestimuleerd, waardoor de mogelijkheden voor deelname aan het arbeidsproces voor mensen met kinderen worden verruimd.

Landbouw

4.10. Bij vestiging van nieuwe agrarische bedrijven is alleen nog plaats voor grondgebonden landbouw.

4.11. Milieubedreigende teelten, zoals bijvoorbeeld lelieteelt of

teelt van andere bolgewassen, dienen aan banden te worden gelegd. De gemeente neemt hierin het voortouw door met de huidige in de gemeente actieve lelietelers een convenant af te sluiten. In dat convenant worden afspraken gemaakt over gebruik van bestrijdingsmiddelen, watteronttrekking en de localisering van lelie- en bollenpercelen.

4.12. Agrarische bouwblokken groter dan een hectare kunnen via een procedure in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening uitbreiding realiseren. Daarbij is wel aandacht voor een goede landschappelijke inpassing door de aanleg van singels.

4.13. De gemeente stimuleert het gebruik van groen krimpfolie voor kuilvoerrollen om verstoring van het landschapsbeeld te voorkomen.

4.14. De groei van glastuinbouwbedrijven, tuincentra en bedrijven die gebruik maken van tunnelkassen of niet-grondgebonden teelten in het buitengebied wordt gereguleerd. Onderzoek moet uitwijzen of concentratie van dit soort bedrijfsvestigingen mogelijk is.

4.15. De gemeente zet zich actief in en ondersteunt initiatieven om de biologische of ecologische landbouw te bevorderen, waardoor ook verwante bedrijven naar de regio worden getrokken.

4.16. De mogelijkheden om in de streek geproduceerde goederen in de eigen gemeente te verwerken en/of vermarkten worden onderzocht.

4.17. Het beleid blijft gericht op vermindering van verzuring, vermesting en verdroging. Het slaan van waterputten wordt aan banden gelegd.

4.18. De gemeente ondersteunt boeren in het zoeken naar nieuwe producten en toeristisch-recreatieve nevenactiviteiten binnen de grenzen van leefbaarheid en landschappelijke waarden.

4.19. De gemeente stimuleert de ontwikkeling van zorgboerderijen, waarin zorgfuncties worden geïntegreerd met agrarische productie- en landschapsontwikkelingsfuncties.

5. Onderwijs

Het onderwijs is uiteraard van groot belang voor de toekomst van (de inwoners van) Westerveld. De gemeente heeft een belangrijke taak in het scheppen van voorwaarden voor goed onderwijs en zorg voor de kwaliteit van het onderwijs. Veranderingen en vernieuwingen in het onderwijsveld zijn hiervoor een belangrijk, maar niet altijd gewaardeerd instrument. Uiteraard wordt het onderwijsbeleid geformuleerd in nauwe samenspraak met betrokkenen: personeel, ouders en leerlingen. Niettemin is het van belang dat de gemeente en/of het schoolbestuur ook een eigen visie ontwikkeld op de toekomst van het onderwijs en zich daarbij niet alleen laat leiden door de wensen uit het lokale onderwijsveld zelf.

5.1 De gemeente stimuleert scholen om samen te werken met andere instellingen op het gebied van zorg, welzijn en kinderopvang om van de school een plek te maken waar kinderen een groot deel van de dag kunnen verblijven, ook voor en na schooltijd (brede scholen).

5.2. In de komende bestuursperiode kiest de gemeente voor een nieuwe bestuursvorm voor de openbare basisscholen in Westerveld.

5.3. Nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs nopen tot permanente scholing of bijscholing van individuele docenten, (adjunct) directeuren, teams en medezeggenschapsraden. Het gemeentebestuur voert hierin een initiërend beleid passend bij zijn rol.

5.4. Behoud van de bestaande scholen is uitgangspunt. Een systeem van dependances met een centrale directie en locatie-managers heeft mede daarom de voorkeur.

5.5. Het vervolgonderwijs heeft een bovenregionaal karakter. De gemeente richt zich op ondersteuning en overleg.

5.6. Het aanbieden van muzische vorming op de basisscholen is erg belangrijk. De gemeente continueert de bestaande samenwerking met het Regionaal Instituut voor Muzische Vorming in Meppel zonder de bijdrage van andere (particuliere) initiatieven op het gebied van de muzische en creatieve vorming uit te sluiten.

5.7. Op de scholen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen is ruime aandacht voor lichamelijke opvoeding, waaronder zwemles, culturele vorming, natuur- en milieueducatie en mondiale bewustwording.

6. Cultuur en recreatie

Cultuur is het zout in de pap in het leven van de burgers van Westerveld. Onder deze noemer zijn dan ook veel zaken te vangen; verschillende kunstuitingen zoals beeldende kunst, literatuur, muziek, film, enzovoorts. In samenspraak met daarvoor in aanmerking komende partijen wordt er een actiever cultureel beleid gevoerd. In samenhang met de ontwikkeling van het Nationaal Landschap Westerveld willen we bijzondere aandacht vragen voor onze landschappelijke waarden en het cultureel erfgoed. De manier waarop de mensen in het verleden in het gebied geleefd en gewerkt hebben, heeft sporen achtergelaten in de dorpen en het landschap. In veel gevallen zijn die sporen nog goed herkenbaar, soms zijn ze door latere ontwikkelingen vrijwel geheel gewist. En soms zijn ze er nog wel, maar liggen ze onder de grond in de vorm van bodemsporen of fundamenten. Deze zichtbare en soms onzichtbare cultuurhistorische elementen en structuren vertellen het verhaal van de bewoningsgeschiedenis, van de moeite die mensen hebben genomen om het gebied geschikt te maken om er te wonen en te werken. Deze cultuurhistorische elementen zijn vaak bepalend voor de identiteit, de herkenbaarheid en de belevingswaarde van een gebied. Het is daarom belangrijk er ook in de toekomst zorgvuldig mee om te gaan. Voor het recreatiebeleid zijn het Toeristisch Platform en de VVV de belangrijkste gesprekspartners.

Cultuur

6.1. De gemeente geeft de hoogste prioriteit aan het maken van een plan "Cultuurhistorische Infrastructuur". Mede op basis van dit plan kan de ontwikkeling van het cultuurtoerisme voor het Nationaal Landschap gestalte krijgen.

6.2. De gemeente gaat een actief museumbeleid voeren.

6.3. Cultuurhistorisch waardevolle landschappen, zoals in Westerveld het nog zo waardevolle esdorpenlandschap, moeten

worden behouden en waar nodig versterkt. Er is aandacht voor behoud en versterking van de havezathen, landgoederen, archeologische en geomorfologische monumenten.

6.4. Historische landschapselementen zoals houtwallen langs schapendriften worden waar mogelijk gerestaureerd, ook in de bebouwde kom.

6.5. De bescherming van bestaande en potentiële dorpsgezichten vraagt een actief beleid. In aanvulling op het bestaande beleid komt er ook een gemeentelijke lijst voor karakteristieke en beeldbepalende panden.

6.6. Financiële ondersteuning van beeldbepalende boerderijen en korenmolens met rieten daken blijft gewaarborgd. Particulier initiatief op het gebied van bescherming en onderhoud van monumenten wordt gesteund en gestimuleerd.

6.7. Gelet op de taken die de gemeente heeft op het terrein van monumentenzorg wordt voorgesteld een gemeentelijke monumentencommissie (burgeradviescommissie) in te stellen.

6.8. De gemeente bevordert de aandacht voor de streektaal en -gebruiken. Cultuur- en kunstuitingen worden gestimuleerd. Tradities worden in ere gehouden.

6.9. Het kunstbeleid van de gemeente krijgt gestalte in een actief opdrachtenbeleid voor openbare werken en voorzieningen, waarbij kunstenaars en omwonenden in een vroeg stadium worden betrokken.

6.10. Het beleid is erop gericht klinkerwegen te behouden. In een aantal gevallen is het gewenst de huidige verharding (asfalt) weer te vervangen door klinkers.

6.11. De onderhoudstoestand van de hunebedden blijft een belangrijk punt van aandacht. De inrichting van de omringende omgeving dient daarbij ook uitdrukkelijk te worden betrokken.

6.12. Voor de ondersteuning van niet-structurele en startende activiteiten in de sociaal-culturele sfeer wordt een cultuurfonds voor de hele nieuwe gemeente opgericht. Dit fonds kan ook nieuwe ontwikkelingen stimuleren, zoals popmuziek en film. De gemeente beschouwt de Stichting Welzijn Westerveld als een belangrijke partner in het cultuurbeleid.

Recreatie

6.13. In Dieverbrug komt het centrum Westerveld, nationaal landschap. Dit centrum stemt zijn activiteiten af met de bezoekerscentra bij de nationale parken. Het centrum kan eventueel worden gecombineerd met het nieuw te bouwen gemeentehuis annex Shakespearetheater (multifunctioneel centrum).

6.14. In Westerveld is nauwelijks ruimte meer voor groei van de verblijfsrecreatie. De aandacht wordt gericht op kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen.

6.15. Het begrip kamperen-bij-de-boer wordt uitgebreid naar andere bedrijven, maar met beperking in plaats en aantal.

6.16. De gemeente staat positief tegenover nieuwe en bestaande initiatieven voor eco-agritoeisme en cultuurtoerisme. Voor uitbreiding van het cultuurtoerisme zoekt de gemeente aansluiting bij de nota Belvédère. De gemeente werkt niet mee aan de vestiging

van grootschalige toeristische voorzieningen in het buitengebied.

6.17. Uitbreiding van een net van fiets-, wandel-, ruiter- en huifkarpaden in het landelijk gebied verdient aandacht. De gemeente reguleert de aanwijzing van mountainbikeroutes. De gemeente ondersteunt initiatieven of ontwikkelt zelf initiatieven om te komen tot een wandelpadennetwerk op basis van oude paden en medegebruik van schouwpaden. Ook het beschikbaar komen van goede kaarten voor fiets- en wandelroutes is van belang.

6.18. Voor zover mogelijk zullen Europese en andere subsidies, bijvoorbeeld Kompasgelden, worden gebruikt voor het aanleggen van wandel-, fiets- en vaarverbindingen tussen de verschillende nationale parken, met inbegrip van de Weerribben, zodat ze elkaars functie en aantrekkelijkheid vergroten.

6.19. Bij de ingang van bos- en natuurgebieden worden ruime parkeerplaatsen en/of transferia ingericht ter ontlasting van de kernen. In Dieverburg komt een groot transferium voor de beide nationale parken.

6.20. Met ondernemers, VVV en het Toeristisch Platform werkt de gemeente aan een netwerk van bed and breakfast, dorpslogementen en trekkershutten gekoppeld aan wandel-, fiets- en kanoroutes.

6.21. De gemeente ondersteunt ondernemers en organisaties bij de ontwikkeling van arrangementen die aansluiten bij 'Westerveld, nationaal landschap'.

6.22. De gemeente ontwikkelt in goed overleg met de betrokken ondernemers én met andere belanghebbenden een integrale visie op toerisme en recreatie. Deze visie wordt vastgelegd in een Toeristisch Recreatief Ontwikkelings Plan (TROP), waarin onder andere bovenstaande punten een belangrijke rol spelen.

7. Welzijn en sociale zaken

Bij welzijn hebben we het over de kwaliteit van het bestaan. Voorzieningen kunnen deze kwaliteit en daarmee ook de leefbaarheid in onze gemeente bevorderen. Voor voorzieningen in de sfeer van zorg en welzijn gelden als belangrijkste criteria: zichtbaarheid, toegankelijkheid, aanspreekbaarheid, beschikbaarheid, betrokkenheid en bereikbaarheid met speciale aandacht voor mensen die in een achterstandssituatie verkeren. Door de herindeling is in sommige gevallen een overlapping van voorzieningen ontstaan, maar er zijn ook nog witte plekken. Uitgangspunten voor beleid zijn enerzijds een goed en voldoende gespreid bestand van voorzieningen zonder overlap en volgens bovenstaande criteria en anderzijds harmonisatie van beleid en financiering. In het kader van een duurzame plattelandsontwikkeling is extra aandacht gewenst voor historisch-cultureel bepaalde netwerken. Ten aanzien van de uitvoering van de sociale wetgeving waarover de gemeente zeggenschap heeft - Wet Voorzieningen Gehandicapten, Algemene Bijstandswet - is een ruimhartig beleid op zijn plaats. Doel is een verdere tweedeling in de samenleving tegen te gaan. Het minimabeleid moet daarom gericht blijven op het wegnemen van financiële drempels voor maatschappelijke participatie. Het gemeentelijk beleid voor mensen die niet kunnen deelnemen aan het arbeidsproces is gericht op maximale maatschappelijke participatie.

Welzijn

7.1. Gebruikers en potentiële gebruikers van welzijnsvoorzieningen worden zoveel mogelijk en in een vroeg stadium betrokken bij de beleidsontwikkeling, de vormgeving en het beheer van de voorzieningen.

7.2. Voor de grotere instellingen die subsidie van de gemeente ontvangen is budgetfinanciering het uitgangspunt: duidelijk geformuleerde doelen/beoogde resultaten, overleg over de uitvoering maar vrijheid voor de instellingen hierbij, een budgetcontract voor meerdere jaren en gezamenlijke toetsing van de resultaten na afloop. De relatie met de grotere instellingen - Speelwerk, SWW, bibliotheek enzovoort - is gebaseerd op vertrouwen, regelmatig overleg op ambtelijk niveau en tenminste een maal per jaar op bestuurlijk niveau

7.3. Goede opvang van kinderen vraagt om maatwerk, continuïteit en kwaliteit. Buitenschoolse opvang wordt steeds belangrijker. De gemeente zorgt voor eenduidige regelgeving en ondersteuning.

7.4. Peuterspeelzaalwerk is een basisvoorziening. Dit betekent adequate beloning van gekwalificeerde leiding en geschikte huisvesting, speciaal ingericht voor het peuterspeelzaalwerk. De Stichting Peuterspeelzalen zoekt actief samenwerking met Speelwerk Kinderopvang.

7.5. Het jeugd- en jongerenwerk is een belangrijk speerpunt voor het sociaal-cultureel werk. Uitgangspunt is dat jongeren in een veilige situatie, zoals in de bestaande jeugdsosens, moeten kunnen experimenteren zonder direct te stuiten op de grenzen van de geldende moraal.

7.6. Met de instellingen en het Project In-1-klap-raak werkt de gemeente aan mogelijkheden voor naschoolse opvang voor jongeren van 12 tot 16 jaar.

Minderhedenbeleid

7.7. De gemeente stimuleert en participeert zo nodig in de regionale netwerken voor jeugdhulpverlening. 7.8. Als er onder jongeren belangstelling is voor een jeugdraad die de gemeente kan adviseren over het jeugdbeleid, stimuleert de gemeente de vorming hiervan.

7.8. Integratie is voor het minderhedenbeleid een sleutelbegrip. Een afgerond integratieproces zal zich over meerdere generaties uitstrekken. Het vraagt om een actieve opstelling van gemeente, instellingen en nieuwkomers, waarbij de huisvesting van nieuwkomers extra regie van de gemeente behoeft.

7.9. De gemeente ondersteunt Vluchtelingenwerk ten behoeve van de eerste opvang en begeleiding van nieuwkomers. Binnen een vooraf gestelde termijn wordt de noodzakelijke begeleiding door de reguliere instellingen - sociale zaken, maatschappelijk werk, GGD enzovoort - overgenomen. De gemeente stelt voldoende middelen ter beschikking voor maatschappelijke inpassing en voor huisvesting van nieuwkomers. In het reguliere beleid - Algemene Bijstandswet, arbeidsparticipatie - krijgt deze specifieke doelgroep voldoende aandacht en middelen voor een vervolg op het inburgeringsbeleid.

Zorg

7.10. Omdat een flink aantal asielzoekers wordt opgevangen in onze gemeente en het terugkeerbeleid door het rijk is aangescherpt, zullen we steeds vaker worden geconfronteerd met asielzoekers

aan wie niet langer opvang van rijkswege wordt geboden. De gemeente dient op grond van humanitaire overwegingen te streven naar meer betrokkenheid met en inspraak voor diegenen die langer dan drie jaar in de opvang hebben verbleven. De mate van burgerschap, school kinderen, alsmede de vraag of men ooit een strafbaar feit heeft gepleegd zijn hierbij van groot belang. Een onafhankelijke bovengemeentelijke commissie kan (bindend) adviseren.

7.11. Nu steeds meer mensen betaald werk hebben, staat de mantelzorg onder zware druk, ook op het platteland. De gemeente helpt mee optimale voorwaarden te scheppen voor mantelzorg en draagt bij aan alternatieven waar mantelzorg door de maatschappelijke ontwikkelingen niet meer voldoet.

7.12. Uitgangspunt voor het ouderenbeleid is zodanige omstandigheden te scheppen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredzaam kunnen functioneren. De nieuw aan te stellen ouderenadviseur kan hierin een belangrijke rol spelen. De gemeente bevordert de samenwerking tussen woningcorporaties en zorginstellingen om te komen tot woonzorgcombinaties waarin ouderen zelfstandig kunnen wonen en zelf kunnen kiezen voor de hen passende vormen van zorg.

7.13. Samenwerking tussen organisaties op het terrein van ouderenbeleid is wenselijk. Op het gebied van beleidszaken wordt de instelling van een seniorenraad toegejuicht of deze functie wordt ondergebracht bij de Stichting Ouderen Beleid. De ouderen zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen van sociaal-culturele activiteiten en krijgen de beschikking over de benodigde middelen.

7.14. Over de uitvoering van de thuiszorg en de zorg in voorzienings- en verpleeghuizen heeft de gemeente geen directe zeggenschap. Sinds 1 januari 1997 wel over de indicatie voor deze voorzieningen. De gemeente zorgt voor een vlotte afwikkeling van de aanvragen.

7.15. De gemeente werkt mee aan de instelling van één zorgloket, waar in ieder geval aanvragen op het gebied van zorg, welzijn, WVG, bijzondere bijstand en ouderenbeleid behandeld worden. De lokatie van dit loket wordt in overleg met de potentiële gebruikers gekozen. Het zorgloket heeft de verantwoordelijkheid om zorgvragers van vraag tot en met realisering van het zorgaanbod te begeleiden.

7.16. De gemeente voert een ruimhartig WVG-beleid gericht op optimale individuele participatie en ontplooiing. Eigen bijdragen worden zoveel mogelijk geheven naar draagkracht en stapeling van eigen bijdragen, bijvoorbeeld met de bijzondere bijstand, wordt tegengegaan.

Voorzieningen

7.17. Een permanente evaluatie van WVG-beleid en -voorzieningen met gebruikers is noodzakelijk. Het WVG-platform is hiervoor de geëigende gesprekspartner voor de gemeente. De evaluatie van het WVG-beleid komt tenminste een maal per jaar ter sprake in de raad/commissie.

Sociale Zaken

7.18. Verenigingen en accommodaties in de sociaal-culturele, educatieve en sportieve sfeer - sociaal-culturele voorzieningen, bibliotheken, sportzalen, sportvelden, zwembaden - dragen bij aan de betrokkenheid van de burgers bij de gemeenschap. Verenigingen die subsidie ontvangen, zullen per soort aan dezelfde criteria worden getoetst. De beste beheersvorm van accommodaties

is permanent punt van aandacht. Uitgangspunt is dat het dagelijkse beheer zo dicht mogelijk bij de feitelijke gebruikers moet liggen.

7.19. Het cliëntenplatform sociale zaken is een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente over het sociaal beleid. Beleidswijzigingen op dit terrein, maar ook de dagelijkse uitvoeringspraktijk zijn hierbij steeds onderwerp van gesprek. Beleidsstukken die worden voorgelegd aan de gemeenteraad gaan altijd vergezeld van een advies van het cliëntenplatform.

7.20. Voor de uitvoering van het minimabeleid voert de gemeente een zeer actief voorlichtingsbeleid waarbij ook een directe benadering van potentiële cliënten niet is uitgesloten.

7.21. In het minimabeleid wordt speciale aandacht besteed aan de volgende onderdelen: een structurele koudetoeslag, regeling voor vervanging van duurzame goederen (indien nodig ook vaker dan een maal per jaar), kwijtscheldingsbeleid voor gemeentelijke heffingen, minimafonds ter bevordering van deelname aan het maatschappelijk verkeer en een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering. Bij de bepaling van het eigen vermogen nodig voor de vaststelling van het recht op uitkeringen uit het minimafonds wordt de waarde van een auto van minder validen met een parkeerkaart niet meegerekend. Bovendien wordt de waarde van een bescheiden eigen woning (op basis van WOZ-waarde) buiten beschouwing gelaten bij de bepaling van het eigen vermogen

7.22. De gemeente streeft naar de vestiging van een Centrum voor Werk en Inkomen, CWI op een voor de inwoners van Westerveld goed bereikbare plaats met een eigen loket in Westerveld en is bereid om belemmeringen voor bezoek aan het CWI, waaronder de kosten voor vervoer, zo klein mogelijk te maken.

7.23. De gemeente voert een eigen beleid ten aanzien van de bestrijding van werkloosheid en de uitstroom uit de bijstand. De uitvoering van de Wet Boeten en Maatregelen is klantvriendelijk. Omdat een deel van de uitkeringsgerechtigden door medische oorzaken of sociale omstandigheden geen direct uitzicht heeft op (volledig) werk, voert de gemeente voor hen een maatschappelijk activeringsbeleid. Hierbij kan onder voorwaarden een premie en onkostenvergoeding voor vrijwilligerswerk worden gegeven.

7.24. ID-banen of andere werkverruimende maatregelen worden zoveel mogelijk ingezet voor het verkrijgen van banen op de reguliere arbeidsmarkt. Gesubsidieerd werk moet werkervaring opleveren die waardevol is op de arbeidsmarkt. Scholing wordt gericht op banen die er ook werkelijk zijn.

7.25. Gesubsidieerde banen kunnen worden ingezet voor de realisering van nationale parken, de aanleg van wandel-, fiets- en paardrij-infrastructuur en bij een aantal van de boven genoemde projectideeën zoals het kringloopcentrum, omdat deze op langere termijn werkgelegenheid opleveren.

8. Volksgezondheid en milieu

De zorg voor het milieu, lokaal, nationaal en internationaal, is van vitaal belang. Milieubeleid kan slechts gestalte krijgen als overheden, bedrijven en consumenten daarvan doordrongen zijn en een daarbij passend gedrag ontwikkelen. Gemeentelijk milieubeleid kan aan kracht winnen als er sprake is van een nauwe samenspraak

met maatschappelijke organisaties. Onderwerpen op het terrein van milieu-educatie, duurzaam bouwen, energie, waterzuivering en afvalinzameling zijn daarbij aan de orde. Duurzaamheid komt tot uiting in het perspectief van Agenda 21. De druk op de eerste lijns gezondheidszorg wordt, zeker op het platteland, steeds groter. De taak en zeker de mogelijkheden van de gemeente zijn beperkt. De zorg voor een goede volksgezondheid is niettemin een belangrijk aandachtspunt voor het gemeentebestuur waarbij de wensen van hen die zorg behoeven, de klanten, het uitgangspunt zijn.

Milieu

8.1. Het gemeentelijk milieubeleidsplan wordt met grote voortvarendheid uitgevoerd waarbij inzet van extra formatie is gewenst. Het milieubeleidsplan wordt jaarlijks met de raad geëvalueerd en daarna bijgesteld.

8.2. Milieubeleid is niet gebonden aan gemeentegrenzen. Effectieve samenwerking met omliggende gemeenten, provincie en rijkdienst is noodzakelijk. Het internationale perspectief van duurzame ontwikkeling wordt zichtbaar gemaakt door het formuleren van een Lokale Agenda 21.

8.3. De achterstand bij de afgifte van milieuvergunningen is binnen een jaar weggewerkt. Er wordt meer dan tot nu toe geïnvesteerd in handhaving van de milieuvergunningen. De raad wordt hierover tenminste een maal per jaar geïnformeerd.

8.4. De gemeente stelt alle middelen in het werk om invloed uit te oefenen op het terugdringen van het gebruik van grote hoeveelheden chemische middelen en een overmatig grondwatergebruik in milieu-onvriendelijke teelten als de lelieteelt.

8.5. Bij het onderhoud van groen in de wijken, langs straten, wegen en fietspaden worden geen milieubelastende middelen gebruikt. Bij de aanleg van groen houdt de gemeente hiermee al rekening. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij scholen, op en rond speelterreinen en in natuurgebieden wordt onmiddellijk gestaakt.

8.6. Er is permanente controle op de kwaliteit van de rioleringsystemen.

8.7. De rioolheffing wordt geheven bij de gebruiker. De gemeente stimuleert zuinig watergebruik door middel van de Actie Waterspoor die de hoogte van de rioolheffing, waterschapslasten en zuiveringslasten koppelt aan het drinkwaterverbruik.

8.8. De afvalstoffenheffing wordt gerelateerd aan de hoeveelheid aangeboden afval. De gemeente werkt mee aan initiatieven voor hergebruik van tweedehands goederen door een kringloopcentrum te ontwikkelen in Dieverbrug.

8.9. De gemeente maakt een plan voor interne milieuzorg en zorgt voor de uitvoering ervan. Jaarlijks presenteert de gemeente een milieujaarverslag.

8.10. De gemeente stimuleert duurzaam en aanpasbaar bouwen en geeft hier richting aan in bestemmingsplannen. In gemeentelijke opdrachten wordt het duurzaam bouwen volledig toegepast. Dus alle gemeentelijke gebouwen, waaronder het nieuwe gemeentehuis, worden duurzaam gebouwd. Indien zich (ver)bouwmogelijkheden voordoen in de buurt van voorzieningen worden bij voorkeur woningen gebouwd met een seniorenlabel (levensloopbestendige woningen).

8.11. Energiebesparing in de meest ruime zin van het woord voor burgers en gemeente zelf is een vast onderdeel van het gemeentelijk milieubeleid. Uiteraard is de volksgezondheid daarbij de toets.

8.12. Aan alle gemeentelijke plannen wordt naast de financiële paragraaf een duurzaamheidstoets toegevoegd.

8.13. De gemeente zet zich in om 'lichthinder' in onze gemeente te voorkomen:

- a. door alleen te verlichten waar dit noodzakelijk is (toetsing vooraf en achteraf).
- b. door alleen nog lichtafschermende armaturen en energiebesparende lampen, zoals hoge- of lagedruk natriumlampen te gebruiken.
- c. door de huidige conisch toelopende fluorocentie-armaturen te verbeteren om opstraling en verblinding te voorkomen.
- d. door decoratieverlichting zoveel mogelijk te voorkomen en/of te beperken
- e. door voorlichting en advies aan de inwoners te geven.
- f. door assimilatieverlichting in kassen in het donker niet toe te staan.

8.14. De gemeente stimuleert de vestiging van gezondheidscentra waarin dienstverleners in de eerste en tweede lijn (huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten, logopedisten, maatschappelijk werkers enz.) samenwerken om zo mee te werken aan behoud van kwaliteit, kwantiteit en voldoende spreiding van de belangrijkste (gezondheids)zorgvoorzieningen. Woningcorporaties worden gestimuleerd te participeren in het realiseren van de huisvesting.

8.15. Het meldpunt vrijwillige huishulp verdient blijvende aandacht en ondersteuning van de gemeente.

8.16. De gemeente ontwikkelt in samenwerking met de regio een eigen beleid ten aanzien van verslaving aan drank, drugs, gokken en dergelijke. Het accent in het beleid ligt op voorlichting en bewustwording. Er wordt een ontmoedigingsbeleid gevoerd ten aanzien van overmatig drankgebruik in sociaal cultureel werk en sportkantines. De gemeentelijke organisatie zal ook zelf het goede voorbeeld moeten geven.

9. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Al lijkt onze gemeente rijkelijk bedeed met ruimte, toch moet hier zuinig mee worden omgegaan, teneinde het landelijke karakter van onze dorpen en kleine kernen te behouden. Ongebreidelde groei van de fraaie brinkdorpen is niet wenselijk. Nieuwe activiteiten in het buitengebied kunnen alleen worden toegestaan indien ze inpasbaar zijn in het landelijke karakter. Het ruimtelijk beleid moet een stevig kader bieden voor het ontwikkelen van een duurzame leefomgeving. Voor een afgewogen ruimtelijk beleid is een consistente beleidsvisie noodzakelijk. Een structuurvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente is hiervoor een goed instrument. Zo'n structuurvisie is een strategisch beleidsdocument met een visie op de toekomstige ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit van de gemeente en bevat heldere beleidsdoelen en een beschrijving van de instrumenten waarmee de doelen worden bereikt. Met het opstellen van een structuurvisie wordt - uiteraard in interactie met de samenleving - op korte termijn een begin gemaakt. Natuur en landschap zijn voor de Gemeente Westerveld de kip met de gouden eieren. De gemeente telt twee nationale parken

(Dwingelderveld en Drents-Friese woud) en één potentieel nationaal park (Ooster- en Westerveld). Daarbuiten is er sprake van een rijk essen- en beekdalenlandschap. Integrale ontwikkeling van dit landschap, onder het motto: Westerveld, nationaal landschap, moet de hoofddoelstelling (missie) worden gedurende de komende raadsperiode. Recreatieve ontwikkelingen gericht op behoud en ontwikkeling van dit landschap kunnen een belangrijke economische stimulans betekenen. Agrarische ontwikkelingen moeten hiermee worden afgestemd. Voor starters is het momenteel niet gemakkelijk op het platteland aan woonruimte te komen. Ook voor andere doelgroepen zoals ouderen is de huisvestingssituatie lang niet altijd optimaal. Voor een goede volkshuisvestingspolitiek is het noodzakelijk dat de gemeente beleid ontwikkelt op basis van de werkelijke behoeften in kwantitatieve én kwalitatieve zin. Een actieve opstelling moet leiden tot een gezamenlijke inzet van bewoners, gemeente en woningcorporaties voor een optimale volkshuisvesting voor alle leeftijdsgroepen in onze gemeente.

Ruimtelijke Ordening

9.1. Bestemmingsplannen worden onderbouwd met onderzoek naar de sociaal-economische mogelijkheden en naar de natuurlijke, cultuurhistorische en archeologische kwaliteiten van het gebied.

9.2. Binnen de kernen is de aandacht vooral gericht op verbetering van de kwaliteit van de bestaande bebouwing. Plaatselijk kan door vervangende bebouwing tot verdere dorpsontwikkeling worden gekomen. Het bewaren cq. herstellen van de brinkdorpenstructuur dient uitgangspunt te zijn voor de verdere ontwikkeling van de dorpen. Karakteristieke open plekken behouden speelt daarbij een belangrijke rol.

9.3. Het gemeentebestuur rekent de kwaliteit van de bebouwing tot zijn zorg. Daarbij wordt nadrukkelijk gelet op inpassing in het dorpsbeeld.

9.4. Dieverbrug biedt de mogelijkheid voor een samenhangende aanleg van nieuwe woningen, recreatieve voorzieningen zoals een jachthaven en een sporthal, uitbreiding van het bedrijventerreinen en de bouw van een nieuw gemeentehuis. Het opstellen van een structuurschets, onderdeel van de structuurvisie voor de hele gemeente, heeft hoge prioriteit.

9.5. Nieuwe bedrijventerreinen zijn alleen mogelijk in Dieverbrug of als uitbreiding van het bedrijventerrein in Havelte. Het gaat daarbij om lokale bedrijvigheid waarbij het van belang is dat er sprake moet zijn van een goede landschappelijke inpassing.

9.6. Bouwen in het landelijk gebied is slechts op beperkte schaal mogelijk, bij voorkeur in aansluiting bij bestaande kernen. Landschappelijk bouwen is uitgangspunt. Stichten van nieuwe landgoederen is bij een weloverwogen planning mogelijk.

9.7. Voormalige bedrijfspanden binnen en buiten de bebouwde kom bieden aantrekkelijke woonmogelijkheden. Ten aanzien van de mogelijkheid voor bedrijfsvestiging in deze panden zal de gemeente een gedifferentieerd beleid ontwikkelen waarin de waarden in het gebied - zoals onder andere vastgelegd in de zonering van het provinciaal omgevingsplan en de bestemmingsplannen buitengebied - nadrukkelijk een rol spelen.

9.8. De gemeente blijft streven naar een nationaal park Ooster- en Westerveld. Met name vanwege de grote natuurlijke en archeologische waarden in dit gebied. Met agrarische bedrijven

en andere belanghebbenden worden goede afspraken voor de langere termijn gemaakt.

9.9. Het natuurgebied ten oosten van de Van Helomaweg wordt door defensie ontruimd en overgedragen aan een natuurbeschermingsorganisatie.

9.10. De stroomdalen van de Vledder en Wapserveense Aa en de Oude Willem komen in aanmerking voor natuurontwikkeling.

9.11. De voorschriften in de bestemmingsplannen voor het buitengebied worden nauwkeurig gehandhaafd om onder andere het verdwijnen van waardevolle landschapselementen tegen te gaan. Gedoogbeleid is onaanvaardbaar.

9.12. De Landschapsverordening wordt stringent toegepast om reclameborden en dergelijke tegen te gaan.

9.13. Geluid- en milieuhinderlijke sporten worden uitgesloten in bos-, natuur- en landschappelijk kwetsbare gebieden. Ook voor andere gebieden wordt een zeer terughoudend beleid gevoerd.

9.14. Het voorstel voor een nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (WRO) geeft aan dat bestemmingsplannen die ouder zijn dan tien jaar worden bevroren. Dit gegeven vraagt om een actief herzieningsbeleid van bestemmingsplannen waarop dit betrekking heeft.

9.15. Omdat het toepassen van artikel 19 zorgt voor versnippering van het planningstelsel en het ontbreken van samenhang tussen ruimtelijke plannen en projecten bepleiten wij een vergaande beperking van de toepassing van dit artikel.

9.16. De gemeente doet jaarlijks verslag van het ruimtelijk beleid en besteedt daarbij aandacht aan de actualiteit van het bestemmingsplanbestand en de handhaving.

Volkshuisvesting

9.17. Het belang van handhaving is onomstreden. Toch zijn er problemen. De gemeente zal zich meer dan tot nu toe verantwoordelijk tonen voor een goed toezicht op de naleving van de ruimtelijke regelgeving.

9.18. Speculatie met nieuwbougrond wordt voorkomen door individuele burgers slechts eens in de tien jaar in aanmerking te laten komen voor toewijzing van een locatie voor nieuwbouw binnen de gemeente. Onderzocht wordt of er andere instrumenten gevonden kunnen worden die speculatie kunnen voorkomen.

9.19. De gemeente gaat met de hoogste prioriteit werken aan een nota volkshuisvesting. Hierin komen alle onderwerpen aan de orde die van belang zijn voor een integraal volkshuisvestingsbeleid. Uitgangspunt is een maximale beïnvloeding van de woningbouwcorporatie.

9.20. Door een deel van de woningvoorraad - huur- en koopwoningen - blijvend te bestemmen voor starters op de woningmarkt kan de woningcorporatie bijdragen aan meer mogelijkheden voor deze doelgroep. Om speculatie met koopwoningen te voorkomen kan de corporatie in de contracten het eerste recht van koop vastleggen voor het oorspronkelijke aankoopbedrag met een geïndexeerde opslag gebaseerd op de normale jaarlijkse verhogingen.

9.21. De invloed van projectontwikkelaars bij de realisatie van bestemmingsplannen heeft in ons plattlandsgebied regelmatig het ongewenste effect dat er teveel woningen tegelijk aan de voorraad worden toegevoegd. De gemeente moet dit ongewenste effect tegengaan door fasering.

9.22. De gemeente streeft in overleg met de woningcorporatie naar de realisatie van woonzorgzones in de hoofddorpen. De zorg wordt hiermee uit de instellingen gehaald; wonen en zorg worden ontkoppeld.

9.23. Mede met het oog op de werkgelegenheid stimuleert de gemeente de ontwikkeling van zorgboerderijen. Een netwerk van zorgboerderijen zal deze bedrijfstak versterken. Ook hierin kan de woningcorporatie naar voorbeelden in andere plattlandsgebieden een voortrekkersrol spelen.

9.24. Een geslaagd volkshuisvestingsbeleid vraagt ook om de aanwezigheid van voorzieningen. De voorzieningen in de eerste lijns gezondheidszorg staan sterk onder druk zeker op het platteland. Steeds vaker bundelen aanbieders - huisarts, apotheek, fysiotherapeut, tandarts, maatschappelijk werk enz. - zich om het voortbestaan van de voorzieningen en een verbetering van de service te garanderen. Omdat de leefbaarheid van de dorpen is gebaat bij de aanwezigheid van gezondheidscentra, dient de woningcorporatie hierbij een actieve en faciliterende rol te spelen.

Financiën

Door de dualisering van het gemeentelijk bestuur komt er meer afstand tussen de gekozen volksvertegenwoordigers, de raadsleden, en de benoemde bestuurders, burgemeester en wethouders. De gemeenteraad kan uitsluitend door een adequate rapportage toezien op de uitvoering van het beleid, inclusief de budgetbewaking. Daarom moet de financiële cyclus transparant en toegankelijk zijn. De begroting van Westerveld is een actualisatie van de opgestelde begrotingen van de oude vier gemeenten. Met de actualisatie zijn de accenten van de oude gemeenten nog niet verdwenen. Dat betekent ook dat het geld voor taken en voorzieningen lang niet altijd evenwichtig is verdeeld. Er is nauwelijks geld om subsidiekansen, waarbij de gemeente co-financier moet zijn, te benutten. In de meerajrenbegroting 2002-2007 is een tekort voorzien dat oploopt tot 1,1 miljoen euro.

10.1. De gemeente gaat werken met een toegankelijke productbegroting.

10.2. Investerings worden bezien in het kader van een meerjarenperspectief.

10.3. Er komt een volwaardig systeem van verantwoording en maandelijkse rapportage naar het college.

10.4. Het college rapporteert aan de raad in hoofdlijnen over de stand van zaken betreffende de uitvoering in cijfers en in beleidstoelichting. Dit gebeurt in de voorjaarsnota, de najaarsnota en een winterrapportage. De maandelijkse rapportages aan het college liggen daarbij ter inzage voor de raad.

10.5. De jaarrekening wordt aangeboden voor of gelijktijdig met de voorjaarsnota van het daar op volgende jaar.

10.6. Voor de hoogte van de OZB-tarieven streeft de gemeente naar de landelijke norm die wordt gehanteerd bij de berekening van de bijdrage uit het gemeentefonds.

10.7. Voor een zorgvuldige afweging van oud beleid en nieuwe wensen, de geraamde tekorten en de lasten voor de burgers, wordt een kerntakendiscussie opgestart. Uitgangspunten voor deze discussie zijn: een eenwichtige begroting in 2007, een verdubbeling van de investeringsruimte ten opzichte van 2003 en een gelijkmatige verdeling van voorzieningen over de gemeente. Deze verdeling kan, om kapitaalvernietiging te voorkomen, mogelijk pas op langere termijn volledig worden gerealiseerd.

10.8. De leges zijn in principe volledig kostendekkend. Waar naast het belang van de klant/aanvrager ook sprake is van een algemeen belang, zoals bij de begrafenisrechten en de bouwleges, wordt dit algemeen belang met een vast percentage verrekend.
